

ZENTA KÖZSÉGBEN A ROMA FÉRFIAK ÉS ROMA NŐK SZOCIÁLIS FELZÁRKÓZTATÁSÁNAK HELYI AKCIÓTERVE A 2017-TŐL A 2025-IG ÉVIG TARTÓ IDŐSZAKRA

BEVEZETŐ

A Szerb Köztársaság Kormánya a 2016. március 3-án tartott ülésén elfogadta a Szerb Köztársaságban a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatásának stratégiáját a 2016-tól a 2025-ig tartó időszakra (az SZK Hivatalos Közlönye, 26/2016. sz.)

Ez a dokumentum azon szükségletből keletkezett, hogy egy szisztematikus és mindent felölelő módon előmozdítsuk a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatása kérdésének módját, úgy nemzeti, mind helyi szinten, az előző, a Szerb Köztársaságban a romák helyzetének előmozdításáról szóló stratégia (2009-2015) lefolytatásában szerzett tapasztalatok és az új stratégia kidolgozására a kiinduló alapok felhasználása mellett.

A 2011-es népszámlálás adatai szerint Szerbiában kb. 148.000 roma él, és Zenta község területén 595. A romák egyike a legveszélyeztetettebb társadalmi csoportoknak, így Szerbia Kormányának a célja, hogy a teljes társadalom egyesített erőfeszítésével előmozdítsuk a helyzetüket, hogy csökkenjen az egyenlőtlenség, amely a roma férfiak és a roma nők és a lakosság fennmaradt része között fennáll.

A Szerb Köztársaságban a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatásának stratégiája (2016-2025) stratégiai dokumentum, amely egy kilencéves időszakra intenzívebbé teszi az intézmények munkáját nemzeti és helyi szinten a roma férfiak és a roma nők szociális felzárkóztatásában és a diszkriminációjuk megakadályozásában, illetve új feltételek létrehozása a roma nemzetiségű személyeknek az emberi jogokhoz való teljes hozzáférése. A dokumentum lefed öt elsőbbséget élvező területet: oktatás, lakhatás, foglalkoztatás, egészség és szociális védelem.

Szerbia az Európai Unió integrációs útján csatlakozott a tagállamokhoz, amikor a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatásáról van szó, tekintettel, hogy a jelen dokumentum kidolgozásának alapjául a romák felzárkóztatási nemzeti stratégia keretét használta, amelyet az Európai Bizottság, együtt az Európai Parlamenttel előirányozott a tagállamai számára, ami biztosítja az együttműködés és az EU támogatásának folytatását Szerbiának a roma férfiak és roma nők helyzetének előmozdításában.

Az operatív következtetések a sor szerinti harmadik szemináriumról a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatásáról a Szerb Köztársaságban a 2015-től a 2017-ik évig tartó időszakban, amelyet a Szerb Köztársaság közösen az Európai Bizottsággal készített, a jelen dokumentum alkotó részeivé váltak, és a stratégia tervezete össze lett hangolva a 23-as tárgyalási fejezet akciótervével – Igazságügy és alapvető jogok a Szerb Köztársaságnak az Európai Unióba való belépésének tárgyalása folyamatában.

A Kormány stratégiája szerint **a roma férfiak és roma nők szociális felzárkóztatása a helyi közösségekben valósul meg.** A helyi önkormányzatok rendelkeznek mechanizmusokkal, amelyek alapján igazgathatják és lefolytathatják a magába foglaló nyilvános politikát, és ezen kívül a helyi önkormányzatról szóló törvény kötelezi őket, hogy gondoskodjanak az emberi és kisebbségi jogok megvalósításáról. Emiatt a stratégiai intézkedések az egyén és a szűkebb és tágabb környezete felé irányulnak. A stratégiai intézkedések ilyen irányítása lehetővé teszi a roma férfiak és a roma nők jogai érvényesítésének figyelemmel kísérését és előrehaladását, a magába foglaló politika

alkalmazásával kapcsolatban, legelőször a helyi közösségben, majd a szélesebb közösségben is. Közvetlen adatok és információk alapján, a helyi önkormányzatok előmozdíthatják az eszközöket és mechanizmusokat, amelyek segítségével lehetséges eliminálni a roma férfiak és a roma nők jogaihoz és szegénységük szerkezetéhez való nehézkes hozzáférést. Ezzel a céllal a Kormány a stratégia útján felrajzolja a helyi önkormányzatok szükségességét, hogy elkészítsék és elfogadják a helyi akcióterveket, amelyek összehangoltak a reális általános és helyi gazdasági és szociális fejlődéssel, hogy kiképezzenek szakmai csoportokat a helyi önkormányzatban, amelyek képesek lennének előkészíteni, lefolytatni és igazgatni a roma férfiak és a roma nők szociális felzárkóztatásának helyi stratégiáját és a helyi önkormányzatok biztosítsanak eszközöket a helyi költségvetésekben a roma férfiak és a roma nők szociális felzárkóztatásának lefolytatásában és biztosítsák a definiált intézkedések lefolytatására a felelősség következetes megállapítását.

Zenta községben a romák helyzetének előmozdítása céljával, és összhangban a Szerb Köztársaság Kormányának indítványával, amelyet a stratégiában adtak meg, Zenta Község Képviselő-testülete a 2017. április 20-án tartott ülésén meghozta Zenta községben a 2017-től a 2025-ig tartó időszakra a roma férfiak és a roma nők szociális felzárkóztatásáról szóló helyi akcióterv kidolgozása megkezdéséről szóló rendeletet és kinevezte a helyi akcióterv kidolgozásában illetékes bizottságot az alábbi összetételben:

- 1) Répás Erika - elnök,
- 2) Pásztor Mária – tag,
- 3) Tuza Valéria – tag,
- 4) Kopasz Mészáros Lívia – tag,
- 5) Boros Gyevi Nándor – tag,
- 6) Nikolić Verikios Ljubica – tag,
- 7) Kopasz Ildikó zentai lakos - a zentai „Снежана“ Hófehérke Óvoda képviselője - tag,
- 8) Urbán Zsuzsanna – a zentai Stevan Sremac Általános Iskola képviselője - tag,
- 9) Kolompár Gyula, bogarasi, Marsall Tito u. 13. – a roma nemzeti közösség tagja - tag,
- 10) Rostás Laura – a roma nemzeti közösség tagja – tag,
- 11) Fodor Mónika, zentai lakos - a roma nemzeti közösség képviselője - tag.

Zenta községben a romák helyzetének előmozdításáról szóló akcióterv olyan dokumentum, amely teljességében megvitatja a romák problémáját és intézkedések és aktivitások halmazát tartalmazza, különféle hordozók által, mint a politikai döntések hordozói, az intézmények, a szervezetek, a polgári egyesületek és a kormányon kívüli szervezetek, a romák élethelyzetének javítása céljából. A helyi közösség érdekében áll, hogy minden aktivitáshordozó teljes hozzájárulását adja a romák társadalmi helyzetének javításához és a szélesebb csatlakozásukhoz minden társadalmi folyamatba.

I. KIINDULÓ ALAPOK ZENTA KÖZSÉGBEN A 2016-TÓL A 2025-IG TARTÓ IDŐSZAKBAN A ROMA FÉRFIAK ÉS A ROMA NŐK SZOCIÁLIS FELZÁRKÓZTATÁSA HELYI AKCIÓTERVÉNEK KIDOLGOZÁSÁBAN (a továbbiakban HAT)

A specifikus célok, amelyeket a HAT támaszt, támaszkodva az ország stratégiai dokumentumaira az alábbiak:

- a **Szerb Köztársaság Alkotmánya** – az Alkotmánnyal a Szerb Köztársaság olyan államként lett definiálva, amelynek az alapvető értékei a szociális igazság, a polgári demokrácia, az emberi- és kisebbségi jogok,

- Stratégia:

Szerbiában az oktatásfejlesztési stratégia 2020-ig, az SZK Hivatalos Közlönye, 107/12. szám,

A foglalkoztatási nemzeti stratégia a 2011-től a 2020-ig terjedő időszakra, az SZK Hivatalos Közlönye, 37/11. szám,

A közegészségügyi stratégia, az SZK Hivatalos Közlönye, 22/09. szám,

A szociális lakhatás nemzeti stratégiája, az SZK Hivatalos Közlönye, 13/12. szám,

A diszkrimináció megelőzésének és a tőle való védelemnek a stratégiája, az SZK Hivatalos Közlönye, 60/13. szám,

A nemek egyenjogúságának nemzeti stratégiája a 2016-tól a 2020-ig terjedő időszakra, az SZK Hivatalos Közlönye, 04/16. szám.

- Törvények

A nemzeti kisebbségek jogainak és szabadságának a védelméről szóló törvény, a JSZK Hivatalos Lapja száma 11/02., a SZMNG Hivatalos Lapja, száma 1/03 – Alkotmány alapokmány és az SZK Hivatalos Közlönye, száma 72/09 – más törv. és 97/13. – AB).

A diszkrimináció tilalmáról szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 22/09,

A szociális védelemről szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 24/11,

A gyermekes családok pénzügyi támogatásáról szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 16/02, 115/05 és 107/09,

Az oktatási és nevelési rendszer alapjairól szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 72/09, 52/11 és 55/13,

Az iskoláskor előtti oktatásról és nevelésről szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 18/10,

Az általános oktatásról és nevelésről szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 55/13,

Az egészségvédelemről szóló törvény, az SZK Hivatalos Közlönye, száma 107/05, 72/09 – más törv., 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13 – más törv. és 93/14 és más mérvadó törvények.

A Szerb Köztársaságban a roma férfiak és a roma nők szociális felzárkóztatásának stratégiája a 2016-tól a 2025-ig tartó időszakra (az SZK Hivatalos Közlönye, 26/2016. sz.), amelyet a Szerb Köztársaság Kormánya az Egyesült Nemzetek Szervezete és az Európai Unió az emberi jogok védelme területén a nemzetközi jogi aktusainak teljes méltányolása mellett fogadott el, az EU keretének elvei szerint a nemzeti stratégiára és a roma férfiak és a roma nők felzárkóztatására vonatkozóan a 2020-ig tartó időszakra, amely kelt 2011 májusában.

II. Zenta község általános adatai

FÖLDRAJZI FEKVÉS:

Zenta község Szerbiában található, a Vajdaság Autonóm Tartomány északi részén, 42 km-re délre a szerb-magyar határtól, a Tisza folyó jobb partján. A község legészakibb pontja 45° 04' –re található az északi szélességen. A város határa 19° 50' és 20° 08' között a keleti szélességen.

TERÜLETE

Zenta község területe 293 km²-t tesz. Észak-dél irányban a legszélesebb 13 km, és kelet-nyugat irányban a legnagyobb hosszúság 28,5 km tesz ki.

Zenta községhez közigazgatásilag még négy falusi típusú település tartozik: Felsőhegy, Bogaras, Tornyos és Kevi. A városon kívüli területek és a település területe reonokra osztott: Zentának 8 reonja van, Felsőhegynek 6, Bogarasnak 4, Tornyosnak 6 és Kevinek 6 reonja.

LAKOSSÁG:

A 2011-es évi népszámlálás adatai szerint Zenta községnek 23.316 lakosa van (Felsőhegy 1.726, Bogaras 568, Tornyos 1.592 és Kevi 726 lakos), ebből a városban – Zenta község lakott településén 18.704 lakos él.

Zenta községben a lakosság 79,09%-át magyarok teszik (18.441 lakos), 10,86%-át szerbek (2.533 lakos), **2,55%-át romák (595 lakos)**, míg 7,50%-ka más nemzetiségű.

Zenta lakosságát 51,50%-ban (12.010 lakos) nők teszik, és 48,50%-át (11.306 lakos) férfiak.

Összesen 9.383 háztartás került összeírásra (többségében idős és egyedülálló), ami átlagban 2,48 tag.

A község lakosainak száma az utolsó, 2011-es évi népszámlálás szerint alacsonyabb, mint a korábbi, 2002-es évi népszámlálásnál, 2.252 lakossal.

A lakosság demográfiai mozgását a lakosok számának csökkenése jellemzi, azaz, ezeknek a számoknak az alacsonyabb felé való mozgási irányzatuk van, mivel a lakosság migrációja, éspedig a középkorú és fiatal generációt illetően magas.

A természetes szaporulat negatív, és a lakosság elköltözésével való kombinációban kihatással van az elnéptelenedésre. Egyre alacsonyabb a nemzőképes lakosság részesedése a teljes számban, ami kihatással van arra, hogy a lakosság reprodukciója alacsony.

A községben az elmúlt évben 193 gyermek született (ebből 71 házasságon kívül), és elhunyt 301 személy. A házasságkötések száma 98, és a válásoké 235.

Zenta község korosztály szerinti szerkezete a következő: gyermekek 20,03% (4.671), fiatalok 9,13% (2.129), felnőttek 51,75% (12.069), idősek 19,07% (4.447).

A lakosság szerkezetének két alapvető eleme az oktatás szerint a lakosság írástudása és az iskolai végzettsége (iskolázottság). Zenta község területén a 10. életévük felett 291 írástudatlan személy van, ami a lakosság 1,24%-át teszi. A 15 évesnél idősebb lakosság, semmiféle iskolai képzettség nélkül 332 személy, nem teljes általános iskolai oktatással 2.791 személy, 4.863 személynek általános, 9.317 személynek középfokú, 1.168 személynek főiskolai, 1.491 személynek egyetemi végzettsége és 79 személynek ismeretlen képzettsége van.

A KÖZSÉG TÁRSADALMI-GAZDASÁGI SZERKEZETE

Zenta községben a potenciálisan munkaképes személyek teljes száma (kiindulva az életkorból) 15.594 személy, ebből 7.832 férfi és 7.762 nő. Zenta községben a nyugdíjasok száma a 2016. évben 5.086 volt, ebből a számból 1.278 családi nyugdíjas, 789 rokkant nyugdíjas és 3.825 öregségi nyugdíjas.

Zenta községben a foglalkoztatott személyek teljes száma 5.399, ebből 2.544 nő és 2.855 férfi (2013-as évi adat).

Az átlagkereset adók és járulékok nélkül Zenta községben a 2016. évben 41.878,00 dinárt tett ki, ami a köztársasági átlag alatti (44.432,00 dinár).

Zenta községben a munkanélküli személyek teljes száma 1.240, ebből 566 nő és 674 férfi.

Zenta község a közepesen fejlett községekhez tartozik, ipari vállalatokkal, amelyek főként a mezőgazdasági termékek feldolgozására irányulnak. A legjelentősebb vállalatokban a társadalmi tőke magánosításának folyamata főként befejeződött. Nagyszámú család él mezőgazdaságból.

Megjegyzés: az adatok kimutatásában a lakosság és a község társadalmi – gazdasági mutatóinak tekintetében a 2011-es évi népszámlálás végső eredményeit és a 2016-os év végi adatait használtuk, amelyeket a hatásköri szervektől kaptunk (állami szervek, a helyi önkormányzat szervei, intézmények és más szervezetek).

III. A romák helyzete előmozdítása terjedelmének területei

1. OKTATÁS

Zenta község a 2007-es évben meghozta Zenta községben a 2008-tól a 2010-ig terjedő időszakra a romák oktatási státusa előmozdításának akciótervét (Zenta Község Hivatalos Lapja, 3/2007. sz.), és 2011-ben meghosszabbította ezt az akciótervet, majd meghozta Zenta községben a 2012-től a 2016-ig terjedő időszakra a romák oktatási státusa előmozdításának akciótervét (Zenta Község Hivatalos Lapja, 15/2011. sz.), majd meghozta Zenta községben a 2017-től a 2021-ig terjedő időszakra a romák oktatási státusa előmozdításának akciótervét (Zenta Község Hivatalos Lapja, 29/2016. sz.).

Zenta község területén nincsenek hivatalos adatok a felnőtt romák oktatási státusáról. A nem hivatalos becslés, hogy a roma gyermekek több mint 90%-a bekapcsolódott az iskoláskor előtti és általános iskolai képzés rendszerébe, és, hogy kb. 90%-uk befejezi az általános iskolát. Ezen százalékarányból jelentéktelen a számuk a középiskolába iratkozóknak, és azoknak, akik azt be is fejezik és III. és IV. fokozatú képzést szereznek.

Zenta községben a szakképzettség nélküli, illetve az általános iskola megszerzése nélküli lakosok száma 1120.

Zenta község területén a nevelési és oktatási intézmények

A Hófehérke Óvodában a munka tizenegy létesítményben folyik, kilenc létesítmény az intézet tulajdonában van - hét Zentán és egy Felsőhegyen, egy Tornyoson, és Bogarason és Keviben elhelyezést találtak a Stevan Sremac Általános Iskola épületeiben.

Stevan Sremac Általános Iskola

A Stevan Sremac Általános Iskola a regisztrált tevékenységét a következő munkaegységekben látja el: **November 11.** Zenta, **Emlékiskola** Zenta, **Thurzó Lajos** Zenta, **Csokonai Vitéz Mihály** Felsőhegy, **Tömörkény István** Tornyos.

A zentai középiskolák: **Zentai Gimnázium, Bolyai Tehetséggondozó Gimnázium Kollégiummal, Közgazdasági és Kereskedelmi Iskola, Egészségügyi Középiskola.**

A romák oktatásának problémái és akadályai

A probléma, amely jelentős mértékben meghatározza a roma gyermekek előrehaladását az iskolába, a roma gyermekek iskoláskor előtti fejlődésére vonatkozik. A szülők alacsony anyagi, szociális és oktatási státusa kihatással van munka a kognitív serkentésére, így a roma gyermekek már a késői iskoláskor előtti korban kezdenek lemaradni az általános populációtól, hiányos általános tudásalapjuk van, ami jelentős mértékben kihatással van az iskolai előrehaladásukban és a lemaradásukhoz vagy stagnálásukhoz vezet. Az iskoláztatástól való elállás leggyakoribb okai a sikertelenség az iskoláztatásban, illetve a többszörös osztályismétlés, ami a túlóregedéshez és az általános iskola látogatása kötelezettségének megszűnéséhez vezet, a motiválatlanság, a negatív hozzáállásuk az oktatáshoz és a családi támogatás elmaradása, a rossz anyagi helyzetük következtében.

Úgyszintén, a fiatalok egy része eláll az iskoláztatástól házasságon kívüli, ritkábban házassági közösségek alapítása következtében. A roma lányok jelentősen gyakrabban hagyják el az iskolát házasságon kívüli vagy házassági közösség alapítása miatt. A szegénységet, a szülők képzetlenségét, a szülők általi támogatásának hiányát, a kifejtetlen higiéniai szokásokat, a tájékozatlanságot, de a romák iránti előítéleteket is felismerték az intézmények képviselői.

JAVASLAT

A hosszú távú terv megfogalmazása: a romák felzárkóztatása az oktatási rendszerbe és az oktatásban a folyamatosság biztosítása az alábbi aktivitások által:

- **Zenta községben a roma nemzetiségű gyermekek teljes felölelése az oktatási rendszerben.**
- **Zenta községben a roma nemzetiséghez tartozók anyagi és pénzügyi támogatása.**
- **A roma gyermekek szóródása az oktatási rendszerből.**

- **Azonos minőségű oktatás és az előítéletek csökkentése / a diszkrimináció megszüntetése a roma gyermekekkel szemben.**
- **A roma közösség kulturális azonosságának ápolása interkulturális társadalmi közösség kiépítésével.**

2. LAKHATÁS

A roma populáció főként Zenta helység külvárosában, Tornyoson és Bogarason telepedett le. Ezek helyiségbeli (peremvárosi és falusi) egészek, amelyeket főként a roma nemzetiség tagjai lakják. A romák lakhatására a létesítmények főként gyenge anyagból és az építésre alkalmatlan anyagból készültek és azokat a belső installációk, a toalett és a fürdőszoba hiánya, a nem elegendő számú szobák és a lakóhelyiség túltelepedettsége jellemzi. A létesítmények többsége illegálisan lett kiépítve, településrendezésileg nem szabályozott parcellákon és nem definiált vagyoni jogi viszonyokkal. A romák lakhatásának egyéb problémái szabályozása mellett, ezeken a területeken rossz a lakólétesítmények építési minősége, ami nagy akadályt képez azok legalizálási folyamatában.

A többgenerációs szegénység, a nagyon alacsony jövedelmek és a gyenge foglalkoztatottság kiegészítő akadályokat képeznek a roma férfiaknak és a roma nőknek, hogy önállóan dolgozzanak a feltételek előmozdításán, amelyekben laknak, míg a lakhatás költségei (beleértve a szociális lakhatást szolgáló lakások költségeit is) gyakran olyan magasak, hogy veszélyeztetik a többi életszükséglet kielégítését vagy nagy adósságokhoz vezetnek az áramért, a kommunális díjakért, fűtésért stb.

JAVASLAT

Ezért a HAT-vel **definiálni kell, mint hosszú távú célt** a megoldás felkutatására Zenta községben a roma férfiak és a roma nők lakhatási feltételeinek előmozdítására a lakóstatus jogi biztonságának biztosításával, a szolgáltatások, anyag, létesítmények, infrastruktúra, pénzügyi adottság elérhetőségével, megfelelő lokációkkal és kulturális megfeleléssel, az alábbi operatív célok megvalósítása útján:

- **Biztosítani kell a program és információk előfeltételeket a roma férfiak és a roma nők lakhatása feltételeinek előmozdítására,**
- **Területi-tervelőfeltételeket kell teremteni a fenntartható roma településeken a lakhatás előmozdítására.**
- **Meg kell oldani a parcellák és létesítmények vagyoni jogi státusát a fenntartható roma településeken, a végső céllal, hogy legalizálva legyenek és ezeken a településeken a lakólétesítmények előmozdításával.**
- **A roma településeken a kommunális infrastruktúra előmozdításával,**
- **A lakhatási színvonal előmozdításával**
- **Le kell folytatni a programokat a szociális lakhatást szolgáló lakások kiépítésére.**
- **Emelni kell a roma lakosság kulturális életszínvonalát, a gazdasági megerősítésüket és az etnológiai kulturális azonosságuk megőrzését, és pedig az előfeltételek megteremtése céljából az életszokások kialakítására a lakókapacitások használatát illetően.**

3. FOGLALKOZTATÁS

A Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal adatai szerint 2017 júniusában Zenta községben 228 romát vezettek a munkanélküliek nyilvántartásában, akik közül 127 nő és 107 férfi. A 228 személy közül 225 szakképzetlen személy.

A munkaképes és munkanélküli, roma nemzetiségű polgárok legnagyobb része idénymunkákat vállal a mezőgazdaságban, valamint segédmunkások az építkezésben és a másodlagos nyersanyag begyűjtésében, a munkapiac intézményes keretein kívül, és nem ismeretes a pontos számuk sem.

Megbízható adatok nélkül a munkaképes roma nemzeti kisebbséghez tartozók számáról, akik a formális munkapiacon kívül vannak, nem lehetséges megkezdni a gazdasági aktivitás kulcsa okainak elemzését. Ezzel kapcsolatban az elkövetkezendő időszakban szükséges a szisztematikus hozzáállás a beazonosításhoz és elemzéshez, kiinduló alapként az intézkedések és aktivitások kreálására és lefolytatására, amelyek kihatással lesznek a felzárkóztatásukra a munkában aktív lakosság soraiba.

Amikor a romák foglalkoztatásának kérdéséről van szó, az elsőbbséget négy területre kell irányítani:

- a romák foglalkoztatása és a roma populáció foglalkoztatásának a fenntartható és stabil növekedési irányvonal kialakítása,
- támogatás a munkáltatóknak, akik romákat foglalkoztatnak,
- a romáknak a vállalkozás- és szövetkezetfejlesztés programjai,
- a munkanélküli romák képzése, átképzése, kiegészítő képzése és funkcionális oktatása.

JAVASLATOK a romák helyzetének előmozdítására a foglalkoztatás terén négy területre osztható:

- a romák foglalkoztatási feltételeinek javítása kiegészítő képzések, átképzések és hozzáképzések formájában, mint esély, úgy a foglalkoztatási feltételek javítására, mind a romáknál a vállalkozások fejlesztésére. A romák felhozzák, hogy a térítésmentes tanfolyamok mellett gyakran szükséges eszközöket biztosítani az útiköltségre, mert az eszközök hiánya gyakori oka azok látogatásának elmulasztása, még akkor is, ha a képzések térítésmentesek,
- a romáknál a vállalkozások fejlesztése feltételeinek javítása, olyan értelemben, hogy serkentő eszközök, szubvenciók biztosítása a munkáltatóknak, különösen a munkáltatóknak, akiknek a romák foglalkoztatásakor csökkentik bizonyos járulékok és adók fizetését, amelyet a munkáltatók fizetnek, motiválni a romákat, hogy kapcsolódjanak be az aktív foglalkoztatási politika programjaiba,
- a romák tájékoztatása – előmozdítani a romák tájékoztatását a munkakötelezettségről és a munkáról szóló törvényről,
- a romákkal szemben diszkrimináció és előítéletek csökkentése, olyan értelemben, hogy növeljék a roma kérdésekben illetékes koordinátor jelentőségét és szerepét, illetve nagyobb koordinációt és jobb információáramlást kell biztosítani a roma populáció és a döntéshozók között.

Maguk a romák és a roma kormányon kívüli szervezetek aktívabban kellene, hogy részt vegyenek a romák munkanélkülisége problémájának megoldásában.

Hosszú távú cél: a roma férfiak és a roma nők foglalkoztatottságának növekedése és versenyképességük növelése a munkapiacra.

Specifikus célok:

1. A vállalkozás előmozdítása a roma férfiaknál és a roma nőknél, szubvenciók lefolytatásával az önfoglalkoztatási programok és új foglalkoztatás által.
2. Serkentések és támogatás a munkáltatóknak munkahelyek megnyitására és felszerelésére a roma férfiak és a roma nők foglalkoztatására. A munkanélküli roma nők és roma férfiak megszervezése és bekapcsolódása a közmunka programokba.
3. A roma nők és roma férfiak foglalkoztatottságának növekedése.
4. A munkanélküli roma nők és roma férfiak megszervezése és bekapcsolódása a közmunka programokba.

4. EGÉSZSÉG

A mutatók többsége szerint a romák az egészségileg legveszélyeztetettebb társadalmi csoport. A magas születések számaránya ellenére, az átlagos élekciklusuk jelentősen alacsonyabb, mint Szerbia teljes lakosságának élekciklusa.

A roma közösség szocio-gazdasági feltételeinek és marginalizálásának negatív hatása van a romák egészségére és az egészségükről való tájékozottságukra. Az elégtelen tájékoztatás tükröződik a kérdésekben, mint a reprodukciós szervek egészsége. A fiatal roma nők korai terhessége ezt a csoportot egészségügyileg a legveszélyeztetettebbé teszi. A roma populáció között ugyanazok a betegségek dominálnak, mint a többi populáció esetében: szív- és érrendszeri megbetegedések, cukorbetegség, rák és asztma. Számos kutatás azt mutatja, hogy a romák nagy számának Szerbiában nincs egészségügyi biztosítása. A nehéz életfeltételek miatt a gyermekek magas elhalálozási kulcsát okozzák.

Zenta községben az egészségügyi intézményeket a következők alkotják: Kórház, Egészség ház és Gyógyszertár.

A Zentai Egészség ház felöleli: az I. egészségügyi állomást, a II. egészségügyi állomást, a felsőhegyi egészségügyi állomást, a tornyosi egészségügyi állomást, a kevi egészségügyi állomást, és a bogarasi egészségügyi állomást.

Zentán a romák egészségügyi területén a helyzet nem különbözik sokban a Szerb Köztársaság többi részén a helyzettől. Egészségügyileg a legveszélyeztetettebb lakosság azok, akik feltétel nélküli és nem higiénikus településeken élnek, amelyekben nagyobb kockázat áll fenn a fertőző betegségek keletkezésében és terjedésében. A nehéz életfeltételek elektromos energia, csatornahálózat és víz nélkül, az egyes falvakban úgyszintén kihatnak a romák rossz egészségügyi helyzetére. Zenta községben a leggyakoribb egészségügyi problémák a gyermekbetegségek, és a felnőttek esetében a megfázás légúti típusa és a sérülés. Úgyszintén jelen van a hiányos tájékoztatás a megelőzésről, a reprodukciós szervek egészségéről, a nem kívánt terhességről.

JAVASLAT

Mivel Zenta község nem rendelkezik hivatalos adatokkal - mutatókkal, amelyek mérvadóak a roma populáció mindent felölelő egészségügyi állapotának az elemzésére, munkacsoportot kell alakítani az adatok begyűjtésére az alábbiakról:

- a gyermekek egészségügyi állapotáról,

- a nők egészségügyi állapotáról és
- a férfiak egészségügyi állapotáról, és az elemzés alapján ki kell választani az elsőbbséget Zenta község területén a romák egészségvédelme előmozdítására.

Hosszú távú cél: Zenta községben a roma nemzetiséghez tartozók egészségügyi állapotának előmozdítása.

Specifikus célok Zenta községben a roma férfiak és a roma nők helyzetének előmozdítása az **egészség** terén az alábbiak:

1. **A roma populáció egészségügyi állapotának megállapítása Zenta község területén.**
2. **A roma férfiak és a roma nők tudása és a tájékoztatása növelése a gyógykezelés jelentőségéről és az egészség megelőző ellenőrzésének jelentőségéről.**
3. **A roma populáció számára Zenta község területén az egészségvédelem elérhetőségének javítása**

5. SZOCIÁLIS VÉDELEM

Zenta Község Képviselő-testülete a 2011. szeptember 05-én tartott ülésén a szociális védelemről szóló törvény (az SZK Hivatalos Közlönye, 24/2011. sz.) 14. szakaszának 2. bekezdése és 113. szakasza, valamint Zenta község statútuma (Zenta Község Hivatalos Lapja, 5/2011. sz.) 46. szakaszának 9. pontja alapján meghozta a Zentai Szociális Védelmi Központ megalapításáról szóló rendeletet.

Ezzel a rendelettel, mint alapítói aktussal, megállapította, hogy Zenta község az alapítója a Zentai Szociális Védelmi Központnak, mint a szociális védelem intézményének, Zenta községben a használók – polgárok jogosultságának érvényesítéséről való döntéshozatal céljából, amelyet a törvény állapít meg és a szociális védelmi szolgáltatások igénybevételéről, amelyeket a Szerb Köztársaság, az autonóm tartomány és a helyi önkormányzati egység biztosítanak, a helyi önkormányzat hatáskörébe tartozó szociális védelmi szolgáltatások megalapítása, fejlesztése és nyújtása céljából, a fejlesztési, tanácsadói, kutatási és más szakmai teendők ellátására a szociális védelemben és más törvénnyel megállapított érdekek megvalósítása céljából, összhangban a törvénnyel és más jogszabályokkal, amelyek a szociális védelem területét szabályozzák, valamint egyéb teendők ellátása céljából, amelyeket a törvény és a törvény alapján hozott jogszabályok állapítanak meg.

A szociális védelemről szóló rendelettel (Zenta Község Hivatalos Lapja, 29/16. sz.) a község megállapította a Zentai Szociális Védelmi Központ nyilvános meghatalmazásait.

A 2016-os évben a Szociális Védelmi Központ 2.228 használót tartott nyilván. A használók életkora szerinti mozgások száma (gyermekek 807, fiatalok 197, felnőttek 965 és idősek 259) csökkenést mutat a gyermekek, felnőttek és idősek életkor szerinti csoportjában, és növekedést a fiatalok csoportjában az előző évhez viszonyítva. A 2016-os év végén az aktív használók száma 1623.

A 2016-os év folyamán a Zentai Szociális Védelmi Központ 301 roma nemzetiségű használót tartott nyilván, akik mind a családjogi és szociális védelmi formákkal vannak felölve, mint a nyilvántartásban levő többi használó, azzal, hogy az ő részvételük a teljes roma populációban csaknem 2/3-ad.

A HELYI AKCIÓTERV ÁLTALÁNOS CÉLJA ZENTA KÖZSÉGBEN A ROMA FÉRFIAK ÉS A ROMA NŐK SZOCIÁLIS FELZÁRKÓZTATÁSÁBAN

A HAT, mint a község hivatalos dokumentuma definiálja Zenta község tevékenységi irányát a romák oktatási, foglalkoztatási, lakhatási és egészségügyi terén a folyamatok előmozdítását, konkrét intézkedéseket és aktivitásokat, amelyekkel javítani lehetne a jelenlegi kedvezőtlen helyzeten ezen a négy területen, valamint világos mechanizmusokat, amelyek segítségével figyelemmel kísérhető a kitűzött célok megvalósulása.

Az akcióterv kidolgozásával lehetőségeket teremtünk a romák helyzetének előmozdítására, összhangban a használók beazonosított szükségleteivel, az elsődleges szükségletek jó ismerete és definiálása alapján. Tekintettel a korlátozott költségvetési eszközökre, amelyekkel a község rendelkezik, szükséges világosan és precízen megállapítani a cselekvési elsőbbségeket és az aktivitásokat a definiált intézkedésekre irányítani.

Az akcióterv az eddigi tapasztalatok alapján készült, aktuális adatokkal és elsőbbségekkel, amelyeket pillanatnyilag definiáltunk, azonban a megvalósításában lehetséges változtatni egyes szegmenseket és hozzáilleszteni azokat a polgárok szükségleteihez, mert az akcióterv fejlesztési dokumentumot képez, és ezzel összhangban lehetséges azt kiegészíteni és felülvizsgálni az implementáció során.

A HELYI AKCIÓTERV IMPLEMENTÁLÁSA

ERŐFORRÁSOK – KÖLTSÉGVETÉS

A részletes éves költségvetés a helyi akcióterv alkalmazásának minden évre az arra az évre vonatkozó kidolgozott éves tervek alapján készül.

A jelen helyi akcióterv megvalósítására az eszközöket különféle forrásokból is biztosítjuk: részben a helyi önkormányzat költségvetéséből, részben az adományozók költségvetéséből, illetve a projektum alapján, amelyet ezen helyi akcióterv alapján fejlesztünk ki, valamint más elérhető forrásokból.

Zenta község rendelkezik egy bizonyos számú szakkáderrel, akik a tudásukkal és a megszerzett tapasztalatukkal jelentősen hozzájárultak magának a HAT-nek a kidolgozásához, és természetesen aktívan részt vesznek annak implementálásában.

Zenta község úgyszintén az anyagi erőforrásaival biztosítani fogja, hogy ezen dokumentum implementálása megvalósuljon, összhangban a tervezett aktivitásokkal és az előirányozott időütemmel.

A HAT ALKALMAZÁSÁNAK, FIGYELEMMEL KÍSÉRÉSÉNEK ÉS ÉRTÉKELÉSÉNEK MECHANIZMUSAI

A helyi akciótervek alkalmazásának a mechnizmusai az oktatás, a foglalkoztatás, az egészség, a lakhatás és a romák szociális helyzetének az előmozdítására Zenta községben helyi szerkezetet képeznek, a mechanizmusok és procedúrák garnitúráját, amelyek mellett biztosítani fogjuk a HAT sikeres lefolytatását.

A folyamat igazgatásának a szerkezetét és a helyi akciótervek implementálásának lefolytatását Zenta községben az oktatás, a foglalkoztatás, az egészség, a lakhatás és a romák szociális helyzetének az előmozdítására az alábbi szervek és testületek képezik:

1. Községi Képviselő-testület
2. Községi Tanács és a község polgármestere
3. A HAT implementálásában illetékes munkacsoport

Zenta Község Képviselő-testülete elfogadja – meghozza a helyi akcióterveket Zenta községben az oktatás, a foglalkoztatás, az egészség, a lakhatás és a romák szociális helyzetének az előmozdítására és biztosítja a részarányos költségvetési eszközöket azok megvalósítására, megállapítja az összetételét és kinevezi a munkacsoportot a HAT implementálására, mint testület, amelyet minden szektor képviselője és a mérvadó intézmények és szervezetek alkotnak, amelyek érdekeltek az oktatás, a foglalkoztatás, az egészség, a lakhatás és a romák szociális helyzetének a fejlesztésében és előmozdításában.

A Községi Tanács évente legalább egyszer megvitatja a HAT implementálásáról szóló jelentést, az elért eredményekről és az elsőbbségi projektumokról, majd megküldi az esetleges módosításokat a helyi akciótervekben a képviselő-testületnek elfogadás céljából.

Zenta község polgármestere megállapítja az összetételét és kinevezi azokat a munkacsoportokat, amelyek feladata a felmérések elvégzése és más feladatok a HAT implementálására kinevezett testület javaslatára.

A HAT implementálásában illetékes munkacsoport kivizsgálja a polgárok szükségletét, definiálja és javasolja a stratégiai elsőbbségeket, együttműködve a hatásköri intézményekkel, szervezetekkel és községi szolgálatokkal, megállapítja az éves akcióterv-javaslatokat és a szükséges eszközök összegét azok megvalósítására. A munkacsoportok koordinálják a helyi akcióterv kidolgozását és figyelemmel kísérik a helyi akcióterv implementálását az oktatás, a foglalkoztatás, az egészség, a lakhatás és a romák szociális helyzetének az előmozdításában Zenta község területén és felelnek a monitoring és az értékelés folyamatának lefolytatásáért. A munkacsoport legalább évente egyszer jelentést tesz a Községi Tanácsnak a HAT implementálásáról és az elért eredményekről, javasolja a Tanácsnak a HAT esetleges módosítását és az elsőbbségi projektumokat. A munkacsoport rendszeresen konzultál és tájékoztatja a nyilvánosságot a HAT implementálásának folyamatáról és biztosítja a munka átláthatóságát és a megfelelő társadalmi támogatást.

1. AKCIÓTERV A ROMÁK OKTATÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Cél	Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási források
1. Zenta községben a roma nemzetiségű tanulók teljes felölelése az oktatási rendszerrel	1.1. Minél több roma nemzetiségű gyermek bekapcsolódása az iskoláskor előtti intézmény rendszerébe	<ul style="list-style-type: none"> - A roma gyermekek nyilvántartásának vezetése az iskoláskor előtti oktatásban és az adatok naprakész állapotba hozása - Informatív gyűlések szervezése a roma településeken az iskoláskor előtti oktatás jelentőségéről és kötelezettségéről 	<ul style="list-style-type: none"> - Az éves szinten bevezetett adatok száma - A megtartott gyűlések száma - Az informált családok száma 	<ul style="list-style-type: none"> - Tényfeltáró csoport - Pedagógusok, - Nevelők 	Munkacsoport a HAT implementálására az iskoláskor előtti intézményben	január-április /2018 /2019 Község / adományozók 50.000,00
	1.2. Pszichológiai-szociális támogatás a roma nemzetiségű fejlődésben gátolt gyermekek számára	<ul style="list-style-type: none"> - Az adatok begyűjtése a családokról, amelyekben fejlődésben gátolt gyermek van - A gyermekeknek felzárkóztatási műhelymunkák szervezése - Emberbaráti akciók szervezése 	<ul style="list-style-type: none"> -A begyűjtött adatok száma és minősége - A megszervezett műhelymunkák száma és a bekapcsolódott gyermekek száma 	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagógiai asszisztens - Pedagógusok 	Munkacsoport a HAT implementálására	április-május /2018 /2019 Község / adományozók 150.000,00

	1.3. A romák bekapcsolódása az iskolákban a szülői tanácsba, valamint az iskolaszékekbe az általános- és középiskolákban, hogy részt vegyenek a döntéshozatalban	A roma gyermekek szüleinek a megválasztása az iskola szülői tanácsába	A kiválasztott szülő jelenléte a szülői tanács gyűlésein	- Szülői tanács	Munkacsoport a HAT implementálására	szeptember /2018 /2019
	1.4. A roma gyermekek számának növekedése a középiskolákban	Műhelymunkákat és gyűléseket kell szervezni a roma gyermekek motiválására a felvételi vizsgára az előkészítő oktatás látogatására és a középiskolába való beiratkozásra	Biztosítottak	- Pedagógiai asszisztens - Az iskola szakmunkatársai - Roma kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálására	Január-június minden évben a HAT implementálás során 100.000,00
2. Zenta községben a roma nemzetiségű tanulók anyagi és pénzügyi támogatása	2.1. Biztosítani kell a szegény roma gyermekeknek térítésmentesen: - a tankönyveket és az iskolai felszerelést - anyagi támogatás (tornafelszerelés, ruházat, cipők, kirándulások, rekreatív oktatás, higiéniai eszközök)	- Adatok begyűjtése az érdekelt romákról - Emberbaráti segélyek szervezése	Biztosított pénzbeli és anyagi eszközök	- Helyi önkormányzat - Kormányon kívüli szervezetek - Vöröskereszt	Munkacsoport a HAT implementálására	Folyamatos támogatás 2016-2020 Község / adományozók 200 000,00 évente

<p>2.2. A fiatalok írástudóvá tétele, akik előregedtek az általános oktatásra</p> <p>- lehetővé kell tenni számukra az általános iskola rendkívüli befejezését</p> <p>- lehetővé kell tenni számukra az iskola folytatását (a szakmai tanfolyamok egyikének a befejezése, a munkára való felkészítés)</p>	<p>- Adatok begyűjtése az érdekelt romákról,</p> <p>- Az általános oktatás vagy a szakmai tanfolyamok rendkívüli befejezésének megszervezése</p>	<p>- Kialakult adatbázis</p> <p>- A látogatók száma</p>	<p>- Pedagógiai asszisztens,</p> <p>-A romák felcsatlakoztatásának irodája</p> <p>- Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal</p>	<p>Munkacsoport a HAT implementálására</p>	<p>Folyamatosan 2018-2020</p> <p>Község / adományozók</p> <p>500.000,00</p>
---	--	---	---	--	---

3. A roma tanulók szóródásának minimalizálása az oktatási rendszerből

<p>3.1 A roma gyermekek bekapcsolódása az iskola szabad aktivitásaiba</p>	<p>- Fel kell becsülni a roma gyermekek vonzalmát és érdekeltségét és be kell kapcsolni őket a különféle szekciókba</p>	<p>- A bekapcsolódott gyermekek száma</p>	<p>– Pedagógiai asszisztens – Pedagógusok, nevelők</p>	<p>Munkacsoport a HAT implementálására</p>	<p>A tanév folyamán, a HAT implementálás a folyamán</p> <p>Község / adományozók</p> <p>50.000,00</p>
---	---	---	--	--	--

	3.2. Az elért eredményért és az oktatás rendszeres látogatásáért elért siker díjazási rendszernek az alkalmazása	- Nyilvános dicséreték és a gyermekek díjazása az elért eredményért	- A díjazott tanulók száma	- Pedagógiai asszisztens - Pedagógusok, nevelők		Évente egyszer május/júniusban a HAT implementálása során Község / adományozók 50.000,00
	3.3. A roma szülők edukációja a gyermekek általános iskolai képzettsége megszerzésének szükségességéről műhelymunkák és előadások útján	- Informatív gyűlések szervezése a roma szülőkkel	-A tájékoztatott családok száma - A megtartott műhelymunkák száma	- Az iskola pedagógiai – pszichológiai szolgálata - Roma kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálására - A roma kérdések koordinátora	Az implementáció során Község / adományozók 70.000,00
4. Azonos minőségű oktatás és az előítéletek csökkentése / a diszkrimináció beszüntetése a roma gyermekek irányában	4.1. A nevelők, szakmunkatársak és tanárok képzése a roma gyermekekkel való pedagógiai – korrekciós munkára	- Legalább 3 képzés megszervezése	- A megtartott képzések száma	- Pedagógusok, nevelők	- Munkacsoport a HAT implementálására	A 2018 -2020. év folyamán Község / adományozók 240.000,00
	4.2. A szélesebb társadalmi közösség tájékoztatása a romák oktatásának szükségességéről	- Promóciós anyag kidolgozása	- A médiumok igénybevétele - A gyűlések száma	- Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport	Az implementáció során évente egyszer Község / adományozók 30.000,00

5. A roma közösség kulturális azonosságának ápolása interkulturális társadalmi közösség kiépítésével	5.1. Az anyanyelv ápolása kreatív műhelymunkák által	- Legalább 3 műhelymunka megszervezése	- A megtartott műhelymunkák száma	- Roma pedagógiai asszisztens - A pedagógusok, nevelők	Munkacsoport	Az implementáció során Község / adományozók 45.000,00
	5.2. A társadalmi közeg nyelvének tanulása kreatív műhelymunkák által	- Heti szinten órák szervezése	- A megtartott képzések óraszáma	- Kormányon kívüli szervezetek - Tanárok - Pedagógiai asszisztens	Munkacsoport a HAT implementálására	Az implementáció során évente Község / adományozók 60.000,00 din.
	5.3. Közös programok a kultúra, a sport és az oktatás terén a roma és nem roma közösségben	- Néptánc szekció működése (művelődési-művészeti szekció)	-A programok száma -A tanulók száma a programokon -A médiumok reagálása	-Pedagógiai asszisztens - Pedagógusok, nevelők - Kormányon kívüli szervezetek és MMT-k	Munkacsoport a HAT implementálására	Az implementáció során évente kétszer Község / adományozók 100.000,00 din.
6. A diszkrimináció csökkentése és beszüntetése	6.1. Műhelymunkák a nem roma és roma gyermekeknek a diszkrimináció problémájának és annak minimalizálásának témájára	- Inkluzív műhelymunkák szervezése	- A bekapcsolódott gyermekek száma - A megtartott műhelymunkák száma	- Pedagógiai roma asszisztens - Pedagógusok, nevelők - Vöröskereszt	- Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementációja során Község / adományozók 60.000,00

6.2.Műhelymunkák / előadások a tanulóknak a diszkrimináció problémájának témájára, a céllal, hogy az minimalizálódjon, a tolerancia és a különbségre való jog témában	- Legalább egy előadás szervezése az iskolákban	-A megtartott előadások száma - A jelenlevő hallgatók száma	-Helyi önkormányzat, -Iskolaszék, -Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementációja során Község / adományozók 20.000,00
---	---	--	---	-------------------------------------	--

MEGJEGYZÉS: Párhuzamosan az előirányozott intézkedésekkel továbbra is szükséges alkalmazni az affirmatív intézkedéseket, amelyeket Zenta községben a 2017-től a 2021-es évig terjedő időszakra a romák oktatási státusa előmozdításának akcióterve (Zenta Község Hivatalos Lapja, 29/2016. sz.) definiál.

2. AKCIÓTERV A ROMÁK LAKHATÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Cél	Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási forrás
1. Zenta községben a romák lakhatási feltételeinek előmozdítása	1.1.A meglévő rossz lakóegységek szanálása az alapvető lakhatási feltételek és szabványok szintjéig	<ul style="list-style-type: none"> - Területrendezés és a tervdokumentáció kidolgozása és a szükséges engedélyk és jóváhagyások beszerzése, - Munkálatok a létesítményeken / adaptálás az alapvető lakhatási szabványok szintjéig 	Tervdokumentáció a településekre, amelyekben főként romák élnek és használati engedély minden lakólétesítményre.		- Felügyelői szerv (kinevezett személy, aki azt kinevezi) – Helyi önkormányzat az építési munkálatok kivitelezésének figyelemmel kísérésére	Folyamatosan Község / adományozók 10.000.000,00
	1.2. A lakhatási feltételek megállapítása a roma családokban az elvégzett körkérés alapján	- Körkérdezők igénybevételének megszervezése a körkérés kidolgozására az adatok alkalmazására, a körkérés végzésére és feldolgozására.	<ul style="list-style-type: none"> - Kialakult az adatbázis a roma nemzetiséghez tartozók lakhatási feltételeiről a községben - Elvégezték a körkérést - Jelentés a pillanatnyi helyzetről 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat, - Szociális Védelmi Központ - Településrendezési osztály - Roma kormányon kívüli szervezetek 	Munkacsoport a HAT implementálás ára	Község / adományozók 100.000,00

2. A meglévő létesítmények adaptálása és szanálása	2.1. A lakóegységek adaptálása egyszeri adomány által	- Építőanyag vagy felszerelés vásárlása a veszélyeztetett roma családoknak (a veszélyeztetettségi fok becslése és a létesítmény minősége szerint, amelyben laknak)	- A veszélyeztetett családok száma - A kiosztott anyag és felszerelés mennyisége	- Településrendezési osztály - Roma kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálás ára	Folyamatosan Község / adományozók 800.000,00
3. Zenta község környezetében a települések lakóinak integrálása	3.1. A roma és nem roma lakosság közös akciói	- Közös akciók szervezése a roma és nem roma lakossággal	-A sikeres közös akciók száma	- Helyi önkormányzat - Helyi közösségek - Roma kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálás ára	A HAT implementálás a során Község / adományozók 500.000,00
	3.2. Biztosítani kell eszközöket a nemzetközi és hazai adományozók / alapok részvételére / társfinanszírozására	- Meg kell szervezni a lakólétesítmények vásárlásának projektumát a roma családok számára, amelyek embertelen feltételek között vagy házakban élnek, amelyek kockázatosak az életre vonatkozóan az elöregedésük miatt	- A megvalósított projektumok száma - A megvásárolt házak / létesítmények száma - Az elhelyezett roma családok száma	- Helyi önkormányzat - A roma kérdések koordinátora - Roma kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálás ára	A HAT implementálás a során Község / adományozók 1.000.000,00

3. AKCIÓTERV A ROMÁK FOGLALKOZTATÁSÁNAK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Cél	Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási források
1. A roma férfiak és a roma nők vállalkozásának az előmozdítása szubvenciók lefolytatásával az önfoglalkoztatási programok és az új foglalkoztatás által	1.1. A munkanélküli romák tájékoztatása a saját üzlet megkezdésének lehetőségeiről és feltételeiről edukációs-informatív tribünök szervezése által	1.1 Évente két infó találkozó szervezése	-A tájékoztatott romák száma - A romák száma, akiknek eszközöket hagytak jóvá	-NFH - Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálására	november/június 2018 /2019 Község / adományozók 100 000,00
	1.2. Az üzletileg orientált romák edukációja az önfoglalkoztatásról és kiképzésük a biznisz terv kidolgozására.	1.2 Képzéseket szervezni a NFH (Nemzeti Foglalkoztatási Hivatal) együttműködésével				
2. A munkáltatók serkentése és támogatása a roma férfiak és a roma nők foglalkoztatására munkahelyek megnyitására és felszerelésére	2.1. A munkáltató stimulálása a roma férfiak és a roma nők foglalkoztatására szubvenciók által	2.1 Biztosítani a munkáltatóknak a stimulációt nyilvános pályázatok útján	-A pályázatra jelentkezett munkáltatók száma - Az újonnan foglalkoztatott roma férfiak és roma nők száma	-NFH - Helyi foglalkoztatási tanács	Munkacsoport a HAT implementálására	Folyamatosan a HAT implementálása során Község / adományozók 500 000,00

3. A roma férfiak és a roma nők foglalkoztatottságának növekedése	3.1. Motivációs szeminárium megvalósítása, amely a roma nemzetiségű munkanélküliek számára van szánva.	3.1. Kiegészítő szakmai felkészítések szervezése a hiányszakmák alapján .	A roma nemzetiségű informált személyek száma. Megvalósított szeminárium. A roma férfiak és roma nők száma, akik bekapcsolódtak a programba.	- Helyi önkormányzat - NFH - Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport	Község / adományozók 800.000,00	
	3.2. Külön képzési programok kreálása, amelyek a roma férfiaknak és roma nőknek szántak a hiányszakmák és az érdekeltség alapján	3.2. A roma férfiak és a roma nők motiválása és tájékoztatása a NFH létező programjairól	A képzési programok kreálása.				
	3.3. A munkanélküli roma férfiak és roma nők tájékoztatása az aktív keresésről munkabörzék által	3.3. A képzési programok kidolgozása és azok lefolytatása	A roma férfiak és a roma nők száma, akik bekapcsolódtak az aktív munkakeresésbe.				
4. A közmunkák programjának szervezése és a munkanélküli roma férfiak és roma nők bekapcsolódása ezekbe	4.1. Az éves helyi akcióterv előírányozza a közmunka programokat a roma populáció számára	4.1. A roma férfiak és a roma nők motiválása az egészséges környezet biztosítására és a roma településeken a lakhatási feltételek rendezése	A munkanélküli roma férfiak és roma nők száma a közmunkák programjában	- Helyi önkormányzat - NFH - Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport	Község / adományozók évente 500.000,00	

4. AKCIÓTERV A ROMÁK EGÉSZSÉGÉNEK ELŐMOZDÍTÁSÁRA

Cél	Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási források
1. Zenta község területén a roma populáció egészségügyi állapotának megállapítása	1.1. Az adatbázisok előmozdítása és az adatok naprakész állapotba hozása a roma nemzetiségűek egészségügyi állapotáról	- Körkérdzők igénybevételének megszervezése a körkérdés kidolgozására az adatok alkalmazására, a körkérdés elvégzésére és feldolgozására.	- Kidolgozott adatbázis a roma nemzetiséghez tartozók egészségügyi állapotáról a községben - Elvégzett körkérdés, - Jelentés a pillanatnyi helyzetről	- Egészségház - A körkérdést végző munkacsoport	Munkacsoport a HAT implementálására	Folyamatosan a HAT megvalósítása során 90.000,00
2. A teljes roma populáció tudásszintjének növekedése a gyógykezelés jelentőségéről és a megelőző egészségügyi ellenőrzésekről	2.1. Edukáció az egészség, az egészségvédelem és az egészség megőrzésének jelentőségéről	- Edukációs szemináriumok szervezése	- A helyi önkormányzatnak ki kell dolgoznia a javaslatot és a látogatási akciótervet és meg kell küldeni az Egészségháznak	- Egészségház - Kormányon kívüli szervezetek - Vörökereszt	Munkacsoport a HAT implementálására	A megvalósítás során évente kétszer Község / adományozók 250.000,00
	2.2. Edukáció az egészség, az egészségvédelem és az egészség megőrzésének jelentőségéről az iskoláskor előtti intézményekben	- Évente két ízben az óvodákban műhelymunkák megvalósítása az egészségről	- Az óvodát látogatók száma - Jelentés - Kidolgozott edukációs program			

3. A roma populáció számára az egészségvédelem elérhetőségének javítása	3.1. Minden roma család rendszeres látogatása minden településen és Zenta községben az egészségügyi dolgozók által	<ul style="list-style-type: none"> - Nyilvántartást kell vezetni a roma családok látogatásáról - Be kell kapcsolni a látogatásba a kiegészítő egészségügyi dolgozókat, szükség szerint 	<ul style="list-style-type: none"> -A nyilvántartásban szereplő személyek száma, - A roma családok látogatásának száma 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat - Egészségügyi Minisztérium - Egészségház 	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálás a során 200.000,00
	3.2. Eszközök biztosítása egyszeri pénzbeli segélyre a kisgyermekes családok számára	- Segélycsomagok szervezése (sürgős) a kisgyermekes családoknak (pelenkák, babaeddel és más, a babáknak és kisgyermekeknek szükséges dolgok)	<ul style="list-style-type: none"> - A csomagok száma - A családok száma, akik csomagban részesültek 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat - Szociális Védelmi Központ - Egészségház 	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementációja során 200.000,00
	3.3. Terepi munka és az egészségvédelem elérhetőségének közelítése	<ul style="list-style-type: none"> - Műhelymunkák szervezése a roma közösség tájékoztatására és animálására, hogy gondoskodjanak az egészségükről - Információs anyag nyomtatása és disztribúciója a településeken, az Egészségház szakszolgálatának az együttműködésével 	<ul style="list-style-type: none"> - A megtartott műhelymunkák száma - A műhelymunkákban résztvevők száma - Az információs anyag nyomtatásának száma - A kiosztott információs anyag száma 	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat - Egészségház 	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálás a során 300.000,00
	3.4. Egyszeri adomány gyógyszerek vásárlására	- Biztosítani kell a romák számára a gyógyszerek megvásárlásának lehetőségét, akinek nincs lehetőségük a szükséges gyógyszerek biztosítására, és amelyek nincsenek a térítésmentes jegyzéken	- A roma férfiak/roma nők száma, akik eszközöket kaptak gyógyszervásárlásra	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat - Egészségház - Szociális Védelmi Központ 	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálás a során 300.000,00

5. SZOCIÁLIS VÉDELEM

Cél	Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási források
1. Zenta községben a romák szociális státusának előmozdítása	1.1.Zenta községben a romák szociális mappájának kreálása	<ul style="list-style-type: none"> - kérdőívek kidolgozása, - háromtagú terepi munkacsoport megalakítása - adatok begyűjtése - bázis készítése 	Ki lett dolgozva a mappa	Munkacsoport, Kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálás ára	Folyamatosan a 2018-as évben Község / adományozók 200.000,00
	1.2. Tájékoztatás tribünök, műhelymunkák stb. által	<ul style="list-style-type: none"> - Tribünök, interaktív műhelymunkák szervezése 	- A romák tájékozottsága a jogaikról és kötelezettségeikről	<ul style="list-style-type: none"> - Helyi önkormányzat, - Helyi közösségek - Szociális Védelmi Központ - Kormányon kívüli szervezetek 	Munkacsoport a HAT implementálás ára	Folyamatosan Község / adományozók 100.000,00
2.Tájékoztatás a szociális védelemből eredő jogokról, jogi támogatás mellett, hogy a jogaikat érvényesítsék	2.1. Jogi támogatás	Konkrét jogi támogatás a hatásköri intézmények előtti jogaik érvényesítésében	-A jogi támogatás tárgyainak száma	<ul style="list-style-type: none"> - Szociális Védelmi Központ - Kormányon kívüli szervezetek 	Munkacsoport a HAT implementálás ára	Folyamatosan Község / adományozók 100.000,00

3. A szegénység csökkentése a helyi szociális védelmi szolgáltatások által Zenta községben	3.1. A romák bekapcsolódása minden létező szociális szolgáltatásba, szociális védelembe	- A szociális védelem minden helyi szolgáltatása elérhetőségének és használatának a megszervezése	- A roma nemzetiségű helyi szolgáltatások használóinak száma	- Helyi önkormányzat, - Helyi Közösségek - kormányon kívüli szervezetek	Munkacsoport a HAT implementálás ára	A HAT implementálás a során Község / adományozók 2,000.000,00
---	---	---	--	---	--------------------------------------	---

6. EGYÉB AKTIVITÁSOK

Intézkedés	Feladat	Indikátor	Aktivitáshordozó	Monitoring	Határidő / finanszírozási források
Biztosítani a HAT implementálásában illetékes munkacsoport munkáját	- A HAT implementálásában illetékes munkacsoport munkájának a megszervezése és gyűlések tartása havonta legalább 2 ízben és szükség szerint gyakrabban is	-A munkacsoport tagjainak a száma - A megtartott gyűlések száma	Munkacsoport a HAT implementálására A roma kérdések koordinátora	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálása során Község / adományozók 150.000,00
Biztosítani az edukációt a munkacsoport tagjai számára	- Évente 3 egynapos edukáció megszervezése (Témák: a következő évre vonatkozó részletes terv tervezése, a terv monitoringja és kiértékelése és jelentéstétel)	-A megtartott edukációk száma - A jelenlevő tagok száma	Külső munkatársak	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálása folyamán Község / adományozók 150.000,00
Zenta községben lehetővé tenni a romák számára fontos művelődési- és sportesemények megvalósítását	- Művelődési rendezvények szervezése - Sportesemények szervezése	-A megtartott rendezvények száma - A megtartott sportesemények száma - Az eseményeken résztvevők száma	Munkacsoport a HAT implementálására	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálása során Község / adományozók 300.000,00

Pályázatok megvalósítása a roma és nem roma kormányon kívüli szervezeteknek a HAT implementálására	- Pályázatok szervezése a kormányon kívüli szervezet kiválasztására, amely megvalósítja a HAT aktivitásait	-A megvalósított pályázatok száma	Munkacsoport a HAT implementálására A helyi gazdaságfejlesztési iroda	Munkacsoport a HAT implementálására	A HAT implementálása során Község / adományozók 300.000,00
--	--	-----------------------------------	--	-------------------------------------	--